

Στρατηγικό Σχέδιο Τμήματος
Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών ΑΠΘ
(Προσχέδιο 24.11.2015)

Κύρια αποστολή του Τμήματος Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών είναι η παροχή εκπαίδευσης υψηλής στάθμης μέσω της παραγωγής, μετάδοσης και εφαρμογής της επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης στο αντικείμενο του κλάδου του Αγρονόμου και Τοπογράφου Μηχανικού. Παράλληλα, θεμελιώδης στόχος του Τμήματος είναι η προώθηση της επιστήμης και της γνώσης με έμφαση στα βασικά ερευνητικά αντικείμενα των τριών Τομέων του.

Τμήμα

Τα κυριότερα θετικά σημεία του Τμήματος είναι :

- α) Υψηλού επιπέδου πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών, το οποίο εκφράζεται με την προτίμηση των αποφοίτων μας σε ξενόγλωσσα μεταπτυχιακά προγράμματα του εξωτερικού και σε μεταπτυχιακά προγράμματα της ημεδαπής, την επιτυχή ανταπόκρισή τους τόσο σε μεταπτυχιακά όσο και σε διδακτορικά προγράμματα σε καταξιωμένα ιδρύματα του εξωτερικού, καθώς και με την επιτυχή άσκηση του επαγγέλματος εντός και εκτός Ελλάδος.
- β) Υψηλό επίπεδο διδακτικού-ερευνητικού προσωπικού, με έντονη διεθνή παρουσία
- γ) Έντονη ερευνητική δράση η οποία είναι πολυδιάστατη, ιδιαίτερα σημαντική σε μέγεθος, διάρκεια, ποιότητα και με μεγάλο βαθμό αναγνώρισης.
- δ) Άριστη συνεργασία διδασκόντων και διδασκομένων η οποία οδηγεί σε υψηλής ποιότητας προπτυχιακές και μεταπτυχιακές εργασίες, σημαντικός αριθμός των οποίων παρουσιάζεται σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια και δημοσιεύεται σε διεθνή περιοδικά με κριτές.

Τα κυριότερα αρνητικά σημεία του Τμήματος είναι :

- α) Μεγάλος αριθμός εισακτέων και μετεγγραφόμενων σε σχέση με το προσωπικό και τις υποδομές.
- β) Έλλειψη πιστώσεων λειτουργίας και ανάπτυξης (μείωση έως και μηδενισμός της χρηματοδότησης μέσω του τακτικού προϋπολογισμού, μεγάλη μείωση των πιστώσεων μέσω του ΕΤΑΑ -πρώην ΤΣΜΕΔΕ).
- γ) Η μη αντικατάσταση των αποχωρούντων μελών ΔΕΠ και του υποστηρικτικού προσωπικού (ΕΤΕΠ και ΕΕΔΙΠ). Επισημαίνεται ότι αν δεν διατηρηθεί η αναλογία διδασκόντων/φοιτητών σε

αποδεκτά επίπεδα υπάρχει τεράστιος κίνδυνος πτώσης της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης καθώς και της ποιότητας της ερευνητικής δραστηριότητας του Τμήματος.

- δ) Η έλλειψη σχετικού εξειδικευμένου εργατοτεχνικού προσωπικού, ιδίως στα μαθήματα των πρώτων εξαμήνων.
- ε) Ασφυκτικός γραφειοκρατικός έλεγχος στρατηγικών επιλογών από το Υπουργείο Παιδείας. Δεν είναι δυνατόν για το Τμήμα να επιλέξει μια νέα επιστημονική κατεύθυνση και να την υποστηρίξει με διδακτικό, ερευνητικό και τεχνικό προσωπικό, ενώ τα τελευταία χρόνια η αναπλήρωση των αποχωρούντων καθηγητών, που προσέφερε τη μοναδική δυνατότητα πρόσληψης νέων καθηγητών, έχει σταματήσει.

Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

Τα κυριότερα θετικά σημεία του ΠΠΣ είναι :

- α) Υψηλό επίπεδο προπτυχιακού υποβάθρου γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων για την επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία των αποφοίτων, καθώς και για τη συνέχιση των σπουδών τους σε μεταπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- β) Ενσωμάτωση στο ΠΠΣ των εξελίξεων της εφαρμοσμένης επιστήμης και των νέων τεχνολογιών.
- γ) Μεγάλος αριθμός θεμάτων και υποχρεωτικών πρακτικών ασκήσεων υπαίθρου που επιτρέπουν την εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων στην πράξη και την αξιοποίηση του διαθέσιμου εξοπλισμού από τους φοιτητές, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν ικανοποιητικά στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας.
- δ) Διατήρηση και ανανέωση εξοπλισμού αιχμής και αξιοποίησή του στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- ε) Μεγάλος αριθμός διδακτικών συγγραμμάτων από καθηγητές του Τμήματος, η ποιότητα των οποίων επισημάνθηκε και από την επιτροπή εξωτερικής αξιολόγησης, που προέτρεψε για τη μετάφρασή τους στα αγγλικά.
- στ) Εκπόνηση υποχρεωτικής διπλωματικής εργασίας.
- ζ) Συμμετοχή των φοιτητών στο Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης.

Τα κυριότερα αρνητικά σημεία του ΠΠΣ είναι :

- α) Απουσία μηχανισμού διατήρησης επαφής και παρακολούθησης της πορείας των φοιτητών.
- β) Περιορισμένος αριθμός προαπαιτούμενων μαθημάτων.
- γ) Αυξημένος διδακτικός φόρτος σε ορισμένα εξάμηνα.

δ) Μεγάλος αριθμός προσφερόμενων μαθημάτων σε σχέση με τον συνεχώς μειούμενο αριθμό διδασκόντων.

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών και εκπόνηση Διδακτορικών Διατριβών

Το Τμήμα Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών προσφέρει δύο προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών που οδηγούν στην απόκτηση διπλώματος ειδίκευσης με τίτλους:

"Γεωπληροφορική" και

"Τεχνικές και Μέθοδοι στην Ανάλυση, Σχεδιασμό και Διαχείριση του Χώρου"

Συμμετέχει επίσης σε δύο Διατμηματικά προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών με τίτλους:

"Σχεδιασμός, Οργάνωση και Διαχείριση Συστημάτων Μεταφορών"

"Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Μνημείων Πολιτισμού"

Το κυριότερο θετικό σημείο των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων είναι:

- Η μεγάλη ζήτηση για παρακολούθηση των συγκεκριμένων προγραμμάτων, όπως αυτή τεκμηριώνεται από τον μεγάλο αριθμό των αιτήσεων, οι οποίες τα τελευταία χρόνια είναι περίπου πέντε φορές περισσότερες από τις διαθέσιμες θέσεις.

Τα κυριότερα αρνητικά σημεία των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων είναι:

- α) Έλλειψη πόρων που θα επέτρεπε τη χρηματοδότηση δράσεων των Μεταπτυχιακών φοιτητών (πραγματοποίηση μετρήσεων πεδίου, συμμετοχή σε επιστημονικά συνέδρια του εξωτερικού).
- β) Προβλήματα έλλειψης χώρων και κατάλληλων υποδομών για την εκπαιδευτική διαδικασία και για την καθημερινή εργασία των φοιτητών στο χώρο του Πανεπιστημίου.

Η έλλειψη θεσμοθετημένης χρηματοδότησης των υποψηφίων διδασκόντων αποτελεί το σημαντικότερο πρόβλημα υποστήριξης του σημαντικού αριθμού διδακτορικών διατριβών που εκπονούνται αυτή τη στιγμή στο Τμήμα και αποτελεί ταυτόχρονα και το λόγο της περιορισμένης δυνατότητας προσέλκυσης νέων υποψηφίων διδασκόντων, οι οποίοι προτιμούν για το σκοπό αυτό Ιδρύματα του εξωτερικού.

Έρευνα

Τα κυριότερα θετικά σημεία του Τμήματος είναι :

- α) Συμμετοχή σε ανταγωνιστικά ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα.
- β) Υψηλή θέση του Τμήματος σε απόλυτα μεγέθη προσέλκυσης ερευνητικών πόρων εντός της Πολυτεχνικής Σχολής και του Ιδρύματος.
- γ) Διεθνής αναγνώριση ερευνητικής αριστείας με συνεργασίες, υψηλές θέσεις και διακρίσεις στη διεθνή επιστημονική κοινότητα.
- δ) Εργαστηριακός εξοπλισμός αιχμής.

Τα κυριότερα αρνητικά σημεία του Τμήματος είναι :

- α) Η ανανέωση, συντήρηση και αναβάθμιση του βασικού εξοπλισμού, ο οποίος χρησιμοποιείται 12 μήνες το χρόνο από τους φοιτητές του ΤΑΤΜ όλων των εξαμήνων στα πλαίσια 4 υποχρεωτικών προπτυχιακών μαθημάτων, πολλών μαθημάτων επιλογής, για την εκπόνηση διπλωματικών και ερευνητικών εργασιών καθώς και για τις αντίστοιχες δραστηριότητες των δύο ΜΤΠ του Τμήματος, δημιουργεί μία μεγάλη και δυσβάσταχτη οικονομική επιβάρυνση για το Τμήμα.
- β) Η έλλειψη θεσμοθετημένης χρηματοδότησης υποψηφίων διδασκτόρων και μεταδιδακτορικών ερευνητών.

Η περαιτέρω αύξηση της προσέλκυσης πόρων μέσω ανταγωνιστικών ερευνητικών εθνικών και Ευρωπαϊκών προγραμμάτων αποτελεί στόχο βραχυπρόθεσμο όσο και μεσοπρόθεσμο. Η εκκρεμής ίδρυση τεσσάρων νέων εργαστηρίων σε διακριτά ερευνητικά αντικείμενα του Τμήματος αναμένεται να ενισχύσει περισσότερο αυτή την προσπάθεια.

Εκπαιδευτικό και Ερευνητικό Προσωπικό

Ο διδακτικός φόρτος για τους περισσότερους καθηγητές του Τμήματος είναι αρκετά αυξημένος και αναμένεται να αυξηθεί περισσότερο τα επόμενα χρόνια λόγω της μη αναπλήρωσης των θέσεων των συναδέλφων που αποχωρούν λόγω συνταξιοδότησης. Η συγκεκριμένη κατάσταση δημιουργεί κενά σε ορισμένες γνωστικές περιοχές που το Τμήμα καλείται να καλύψει από το υπάρχον προσωπικό. Ο υψηλός αριθμός φοιτητών σε σχέση με το μειούμενο διοικητικό και τεχνικό προσωπικό, καθώς και

τους διαθέσιμους χώρους υποδομής επιβαρύνουν το υφιστάμενο προσωπικό του Τμήματος, που στοχεύει στη διατήρηση του παρεχόμενου επιπέδου γνώσεων στους φοιτητές και της καταγεγραμμένης αποτελεσματικής επικοινωνίας διδασκόντων και διδασκομένων.

Εξωστρέφεια - Σύνδεση με την κοινωνία

Το Τμήμα συνεισφέρει σημαντικά στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη. Καθηγητές του ΤΑΤΜ έχουν διατελέσει Πρόεδροι εθνικών οργανισμών και επιστημονικών εταιρειών καθώς και Υπουργοί Ελληνικών Κυβερνήσεων. Το Τμήμα έχει να επιδείξει έναν σημαντικό αριθμό συνεργασιών με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς. Η ανάδειξη και η προβολή των συγκεκριμένων συνεργασιών καθώς και των διεθνών επιστημονικών και ερευνητικών διακρίσεων του Τμήματος θα μπορούσε να γίνει με έναν πιο συστηματικό τρόπο.

Διεθνοποίηση

Το Τμήμα συμμετέχει ενεργά στα Εκπαιδευτικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης Erasmus και Erasmus+, με σημαντικό αριθμό συμφωνιών με συγγενή Τμήματα σε Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια. Η θετική μέχρι τώρα εμπειρία των εξερχόμενων φοιτητών του Τμήματος που επισκέπτονται μέσω των συγκεκριμένων προγραμμάτων τα αντίστοιχα Τμήματα του Εξωτερικού έχει οδηγήσει το Τμήμα όχι απλώς στη διατήρηση των συμφωνιών των προηγούμενων ετών αλλά και τη σύναψη νέων συμφωνιών κατά το διάστημα των τελευταίων δύο ετών.

Πόροι

Οι πόροι του Τμήματος είναι ο τακτικός προϋπολογισμός του Ιδρύματος, η ενίσχυση από τα διαθέσιμα του ΕΛΚΕ και η εισφορά από το ΕΤΑΑ (πρώην ΤΣΜΕΔΕ).

Παρακολούθηση και Επικαιροποίηση

Το Τμήμα, βασιζόμενο στην εισήγηση έκτακτης επιτροπής που συστήθηκε για το σκοπό αυτό, αναθεώρησε πρόσφατα τον κανονισμό λειτουργίας των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών

του. Μία επιτροπή μόνιμου χαρακτήρα, η επιτροπή Προγράμματος Σπουδών και Στρατηγικού Σχεδιασμού, είναι επιφορτισμένη με την παρακολούθηση της υλοποίησης του τρέχοντος Προγράμματος Σπουδών και την εισήγηση προς τη Συνέλευση του Τμήματος αλλαγών στο Πρόγραμμα Σπουδών και θεμάτων που άπτονται του Στρατηγικού Σχεδιασμού του Τμήματος.